

Universitätsbibliothek Paderborn

Sacrvm Misericordiæ Palativm

Variis Sacræ-Scriptvræ Locis, Atqve Septem misericordiæ operibus quasi
peristromatibus exornatum

Gazaeus, Nicolaus

Augustae Trevirorum, 1618

Exhortatio qua monetur ægrotus vt in hac vita satisfaciat pro peccatis
cap. 38.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54459](#)

lerentur, nequaquam confiterentur. Quod pacto, multæ animæ ruunt ad tartara, & in æternum condemnantur. Quam damnationem si euadere exoptas, rade non dimidiā partem pilorum, sed superfluitates omnes peccatorum ; demolire Amalech, & Pharaonem infernalem in aquis pœnitentiæ submerge, sicque mereberis gratiam illam remissionis & Indulgentiæ quam reliquit nobis Christus in hoc Sacramento,

EXHORTATIO QVA
MONETVR ÆGROTVS VT
IN HAC VITA SATISFA-
CIAT PRO PECCATIS.

CAPVT XXXVII.

Q Voniam hoc Pœnitentiæ Sacramen-
tum tribus constat partibus, adeptis
iam prima & secunda parte , restat ut tertia-
m quæ est satisfactio amplectaris, quæ est
afflictio quædam voluntaria, ad emundationem
culparum commissarum , non mi-
nus necessaria quam præcedentes. Hinc
doctor subtilis Scotus docet satisfactionē
a homini esse necessariam, ut sine illa, De⁹

Dd 3 ex

In 4 d. 15.

4.1.

198 ÆGROTO^S VISITARE

ex lege ordinaria hominē saluare non posset. Et concludit; absolutionem Sacerdotis irritam esse, nisi Pœnitens satisfaciendi voluntatem habuerit. Sicq; necessarium est ut illius sis voluntatis, nempe ut proponas te pro commissis peccatis satisfacturū, vel in hac vita, vel in alia. Quemadmodū enim agrotus varijs curatur modis, nunc persuaderis expressionem, nunc per vomitum, & per dietā, sic peccator à vitijs resultat, & ad meliorē reuertitur frugem, non solum per contritionē, & Confessionē, sed etiam per satisfactionem, quæ salutis dieta est. In forensi iustitia nō ideo fur vel latro liberabit, quia furtū fassus est, sed illi, vel mulcta, vel corporalis infligitur pœna, ut puta ieunij & huiusmodi: sic nec te liberū ideo arbitris quia peccatum confessus es, sed pœnitentia est subeunda. Sancierat Athenis publica lege Solon, ut qui in aliquo deliquerat, in satisfactionē, sigillatim sua coram iudicibus crima enunciaret. Lacedemoniesibus hæc inoleuerat consuetudo, vt ij qui in aliquo rei depræhensi fuerant, se circumgirarent carmina quæ dā in proprium tēdenter dedecus alta voce decantantes. Quod sitē poralibus ita par erat satisficeri iudicibus, quid ni post contritionē & Confessionē,

Diff. 16.

Diog. in vit.

satisfactionem quoque exigat Deus? Hoc
in antiqua lege præfiguratum ostenderat,
cum dentem pro dente, oculum pro oculo,
aurem pro aure, licet mutilatio inducta es-
set reddi imperabat. Licet ergo peccati re-
missionē adeptus sis luenda tamen tibi re-
stat pœna, quā vel in hoc sacerdoto persolues,
vel in alio. Quod si ius Ciuitile diuersas di-
uersis pœnas constituit, mirū non esse, de-
bet si Ecclesiastica quoq; iura diuersi gene-
ris pœnitentias assignent, ideo enim fit, vt
a satisfactione nemo arceatur, sine quā nul-
lus vitæ æternæ gaudia consequetur. Nam
vel in hac vita, vel post mortē plenariè sa-
tisfaciendū est, vtrumq; fieri potest. at con-
fuso vt in hac potius q̄ in alia hoc exequaris.

Primo. Ob ingentem ignis purgatorijs a-
cerbitatem, quo tua torquebitur anima,
cuius tanta vis est, vt nullus illi dolor æqui-
parari possit. Ideoque sacri Doctores nul-
lam discrimen inter purgatorijs & inferni
ignem admittunt, nisi quod hic, animæ cū
pe salutis; illic verò sine ullo solatij vel sa-
lutis refrigerio cruciantur.

Secundo. Quia anima tua ab æterna visio-
ni Deilætitia, retardabitur, quod tamen
sumis exoptat votis, hanc nam que sibi pol-
licitam agnoscer, & ideo sume torquebitur,

*Dd 4**Ter-**Exod. 21.*

Tertio: Quia poena voluntariè inficta, ad satisfactionem magis prodest, quam ali quævis purgatorij, licet in intensionis qualitate posterior priorem excedat. Hinc factum est, ut plerique habita eligendi optione, mallentne igne purgatorio per vnum aut alterum diem expurgari, an per totum vitæ tempus infirmitate crucianæ & agititudinis molestias subire voluerint, scientes, quod si omnia martyrum qui pro Christo passi sunt tormenta in vnum colescerent, imparia esse igni purgatiuo, nec æquali lance decertare.

Quod si abnuat pœnitens, inferatque multoties peccasse, atq; ideo pœnam sibi, & suis demeritis deberi æternam, cum pena correspondere debeat delicto, offenditque infinite Dominum; ad hæc respondebo: Gratiam Dei quæ infiniti est valoris, satisfactionem validam Deoque gratiam efficere, sine quâ ne quidem vel vni peccato satisfieri posse negat mellifluous Doctor; adeò ut Lucifer absque illa, nullatenus vni rebellioni, superbiæ, & Ambitioni (quamuis immensa præditus esset fortitudine) respondere quinerit. Ad hæc satisfactione illa ex meritis passionis Christi suum fortius effectum, ex quibus etiam Indulgentiam possit.

*Sermon. super
illud Isaiae:
vid. Dom:*

RE

P A R S   S E C V N D A .

201

potimur beneficio quas piè Sancta imperit
titur Ecclesia, vt p ijs satisfaciat, qui ob infirmitatis grauamina, ieunijs, vel alijs hu-
iuscemodi modis satisfacere non poslunt.

Quod si denuò ægrotus valetudinis infirmioris se sentiens illam in alterum referat & maximè in Confessarium, quæritur vtrumne illa ab alijs impleri possit! Cui quæstioni vt respondeam, dico id fieri posse, si tamen vterque in diuina est gratia; qd exiure Canonico elici potest, vbi dicitur quod si pœnitenti à confessario pœnitentia iniungatur cui satisfacere non possit, eam à Patre spirituali impledam esse.

Nec discrepat ab illo quod dicit Apostolus: *Alter alterius onera portate, quod onus maximè spirituale cendum est.* Si ergo ægrotus absque satisfactione morti vicinus sit, poterunt adstantes pia aliqua oratione, illius voluntatem supplere, ne fortè in desperationem inde collabatur, & orationem Angelicam vel nomen Iesu recitare, vel ei mortem in pœnitentiam dare, vt sic liber ab hoc mundo recedere possit. Quod si fortassis, id, in dubium trahat, hanc illi rationem enucleabo. Porest in forensibus contractibus unus pro alio satisfacere; quid ni ergò similiter in Ecclesiasticis. Cum ite

D d 5   per-

Depenit.d.
6.c. 1.

Galat. 6.

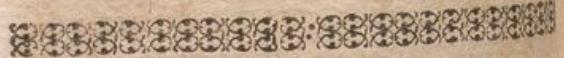
202 ÆGROTO^S VISITARE.

Euseb. lib. 3.
histor.

permulti Sancti pro aliorum delictis satif-
fecisse reperiantur, vt de Sancto Ioanne
Euangelista legitur, qui pro nebulunculo
in sua absentia peruerso dicebat: *Ego proti-*

R.P. Leonard. Christo rationem reddam. Et de Sancto Go-
Lessio script. ardo qui septennem subiit poenitentiam
in Thom.

pro peccatis Episcopic cuiusdā Treuirensis.

Q V O D Æ G R O T V S
A N T E M O R T E M D E B E A T
A B L A T A R E S T I T V E R E , I N
satisfactionem peccatorum.

C A P V T XXXIX.

CVm secundum communiores Patru
Opinionem Satisfactionis quædā pars,
sit, alienarum rerū restitutio, hinc est quod
te, *Amice mi antequam ex hoc Mundo dif-*
cedas cohortari volo ad integrum perfec-
tamque alienorum bonorum (si quæ pos-
fides) restitutionem, diuina ad id te impel-
lente Iustitia, sub æternæ damnationis pe-
riculo. Frustra enim contritus & confitus
es, si satisfacere, aliena & malè partaresitu-
endo,